

AS GLEA
Glea
8064 RØST

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved AS Glea Kontrollnummer: 2022.029.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Ansgar Pedersen

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:
Sofie Arctander

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Torunn Slettemark Hovden

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved AS Glea den 17.2.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland registrerte tre avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.
- Virksomheten oppfyller ikke kravene til dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.
- Virksomheten har lagret materiell og farlig avfall uten forsvarlig sikring mot forsøpling og forurensning av omgivelsene.

Anmerkning:

- Internkontrollen på miljøområdet bør videreutvikles.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. **Merk at vi i avsnittet «Andre forhold» varsler om trekking av utslippstillatelse.**

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

1. mars 2022	Espen Olaf Henriksen	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Røst kommune

Vedlegg

- Veiledning til virksomheter som vurderer å søke unntak fra forurensningsforskriften kap. 26

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GLEA AS	
Organisasjonsnr.: 973213148	Eies av: 912009181
Bransjenr. (NACE-kode): 10.201 - Produksjon av saltfisk, tørrfisk og klippfisk	

Kontrollert enhet

Navn: AS Glea	Anleggsnr.: 1856.0003.01
Kommune: Røst	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

AS Glea plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må AS Glea innen 2. mai 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. februar 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil AS Glea bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke installert renseanlegg for prosessavløpsvann og heller ikke utslippsledning til 10 m under laveste vannstand.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 26 - Forurensning fra fiskeforedlingsbedrifter - §§ 26-3 og 26-4.

Kommentarer:

Med prosessavløpsvann menes spylevann, rengjøringsvann, transportvann, blodvann, slaktevann eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Forurensningsforskriftens krav til rensing og utslipp av prosessavløpsvann avhenger av om anlegget er stort (råstoff-forbruk \geq 1000 tonn/år) eller lite.

AS Glea bruker rundt 2 000 tonn råstoff per år og må derfor regnes som et stort anlegg. Dere renser ikke prosessavløpsvannet før det slippes på havet. Ifølge forurensningsforskriften § 26-3 skal store anlegg ha renseanlegg med effektivitet tilsvarende sil med spalteåpning \leq 1 mm.

På inspeksjonstidspunktet hadde dere akkurat tatt i bruk et nytt bygg som dere har fått oppført i direkte tilknytning til eldre lokaler. Vi fikk vite at dere nå har lagt til rette for at prosessavløpsvann fra gamle og nye deler av produksjonslokalene kan samles og føres til et fremtidig renseanlegg. Vi forstod det videre som at dere har investert mye i nybygget, og at det for øyeblikket kan være vanskelig å finne midler til å investere i et renseanlegg.

Utslippene fra anlegget går ut gjennom utslippspunkt direkte under kaia. Utslippspunktet oppfyller ikke kravet i forurensningsforskriften § 26-4 om at store anlegg skal ha utslippspunkt som ligger minimum 10 meter under havoverflaten ved laveste vannstand. Utslippspunktet oppfyller heller ikke det generelle kravet i samme paragrafs første ledd, som sier at utslippspunktet til enhver tid skal ligge under vannoverflaten.

Forurensningsforskriftens krav til renseanlegg og utslippspunkt er altså ikke oppfylt. Det kan kreve en del tid og ressurser og oppfylle disse kravene, og vi gjør dere derfor oppmerksom på at dere har mulighet til å søke oss om midlertidig unntak. I den forbindelse viser vi til vedlagte veiledning for fiskeforedlingsbedrifter som vurderer å søke unntak fra krav i forurensningsforskriftens kapittel 26.

Avvik 2

Virksomheten oppfyller ikke kravene til dokumentasjon av innlevering og deklarerer av farlig avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Det er årlig leveringsplikt for alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§11-12).

Dere driver en virksomhet der det regelmessig oppstår forskjellige typer farlig avfall i form av for eksempel spillolje, brukte spraybokser eller oljefiller (oljeholdig absorbent). I databasen avfallsdeklarerer.no er det imidlertid ikke registrert innleveringer av farlig avfall fra

AS Glea. Dere har heller ikke dokumentasjon som viser at avfallet har blitt riktig deklarerert. Dere opplyser at farlig avfall er levert til kommunal miljøstasjon på Røst uten at dette er deklarerert på virksomheten. Når farlig avfall blir levert til et avfallsmottak uten at det blir deklarerert, er det et brudd på bestemmelsene i avfallsforskriften.

Virksomheten er selv ansvarlig for at farlig avfall deklarerer i henhold til kravene i avfallsforskriften § 11-12. Dette gjelder uavhengig av om dere deklarerer selv eller har gitt fullmakt til avfallsmottaket. Det er bare deklarasjoner som er registret i avfallsdeklarerer.no som er tilstrekkelig dokumentasjon på levering av farlig avfall. Hvis dere ikke ønsker å deklarerer det farlige avfallet selv, er det mulig å gi avfallsmottaket fullmakt til å deklarerer for dere.

Avvik 3

Virksomheten har lagret farlig avfall og annet materiell uten forsvarlig sikring mot forsøpling og forurensning av omgivelsene.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7, 28 og 32.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5.

Kommentarer:

På inspeksjonstidspunktet hadde dere lagret om lag 2000 liter spillolje utendørs i plastbeholdere (IBC-beholdere) (figur 1). Vi forstod det som at det dreier seg om spillolje innlevert fra gjestende fiskebåter.

Spillolje er farlig avfall. Avfallsforskriften § 11-5 stiller krav om forsvarlig oppbevaring og håndtering av farlig avfall. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall, og de som håndterer farlig avfall skal «treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr». Miljødirektoratet har i faktaarket «Håndtering av farlig avfall» (M-284, 2014) konkretisert «forsvarlig oppbevaring» slik: *Avfallet skal oppbevares på et område som ikke er tilgjengelig for allmennheten og det skal merkes, emballeres og lagres slik at det ikke kan medføre forurensning til omgivelsene.*

Måten dere lagrer spillolje oppfyller ikke avfallsforskriftens krav til forsvarlig lagring.

Lagringen er uforsvarlig fordi:

- beholderne kan punkteres, f.eks. av truck-gaffel
- eventuelle lekkasjer fra tanken kan gå rett ned i grunnen
- spilloljen er fritt tilgjengelig for uvedkommende
- lagersted og beholder er ikke merket

Vi registrerte også en IBC-beholder med anslagsvis 300 liter annen væske som kan være farlig avfall, muligens oljeholdig vann (sloppvann).

På eiendommen har dere også lagret tomme IBC-beholdere og diverse annet materiell. En del av dette ser ut til å ha liten nytteverdi og fremstår mer som lagret avfall. Etter forurensningslovens § 28 er det ikke tillatt å lagre avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet, noe det for eksempel vil være hvis plast-

gjenstander blåser over til andre eiendommer eller ut på havet. Næringsavfall skal etter forurensningslovens § 32 bringes til lovlig mottak.

Figur 1. Beholdere med spillolje og annen væske som også kan være farlig avfall (foto: Statsforvalteren i Nordland).

Når garn lagres i åpen sekk er det fare for at garnbiter sprer seg som plastforsøpling eller at dyr setter seg fast (se figur 2). Vi registrerte også løs plast og isopor lagret i åpent kar med risiko for å bli tatt av vinden og forsøple hav eller nærområde.

Vi forstod dere som at det er fiskere som disponerer en del av eiendommen der det blant annet var lagret garn. Det var uklart om det dreide seg om kasserte garn eller garn som skal brukes. Som grunneier er dere uansett ansvarlig for forsøpling fra eiendommen, selv om dere har åpnet for at andre lagrer gjenstander hos dere.

På inspeksjonstidspunktet bar eiendommen preg av at byggearbeidene ennå ikke var fullført. Det er dermed forståelig at det var en del bygge-avfall på eiendommen da vi var der. Dere har imidlertid også en god del gjenstander som ser ut til å ha vært lagret over tid og som burde vært bragt til lovlig mottak.

Figur 2. Lagring som gir fare for spredning av plastsøppel (foto: Statsforvalteren i Nordland).

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollen innen miljøområdet bør videreutvikles.

Kommentarer:

Risikokartlegging og vurdering på området ytre miljø bør inkludere flere forhold enn det som er knyttet til farlig avfall. Relevante hendelser kan være hydraulikkslangebrudd, og forsøpling (plast blåser bort, sigarettneiper, isoporutslipp til vann).

I skjemaet «Kartlegging og risikovurdering ser hendelsenes hyppighet ut til å være undervurdert. Det kom fram i tilsynet at de fleste av hendelsene har skjedd, mens i skjemaet er det angitt at de forekommer "sjelden" og "svært sjelden".

Rutinen for håndtering av farlig avfall bør beskrive hvilke typer farlig avfall som normalt oppstår i virksomheten, hvor dere har plass for forsvarlig mellomagring av farlig avfall og hvem det farlige avfallet skal leveres til. Det vil være mer oversiktlig om dere begrenser opplisting av EAL-koder til de typene farlig avfall som regelmessig oppstår i bedriften. Rutinen for farlig avfall kan gjerne tas inn som eget kapittel i rutinen for avfallshåndtering.

Dere har et fungerende avvikssystem, men det er sjelden dere registrerer avvik knyttet til ytre miljø. Vi forventer at eventuelle avvik knyttet til ytre miljø registreres og følges opp i internkontrollen på samme måte som avvik innenfor andre HMS-områder.

8. Andre forhold

Varsel om trekking av utslippstillatelse og varsel om gebyr

AS Glea fikk utslippstillatelse for fiskeforedlingsanlegg på Stor-Glea 13.12.1999. Forurensningsforskriftens kap. 26 Forurensninger fra fiskeforedlingsbedrifter ble fastsatt i 2009. Overgangsbestemmelsene i § 26-10 sier at for eksisterende virksomheter som har tillatelser med lempeligere krav, gjelder kapittelet fra 1. januar 2011. Videre heter det at eventuelle strengere krav i eldre tillatelse gjelder inntil Statsforvalteren opphever eller endrer tillatelsen med enkeltvedtak. Vår vurdering er at reguleringene i forurensningsforskriften er tilstrekkelige til at tillatelsen av 13.12.1999 kan oppheves.

Vi varsler med dette om at vi planlegger å oppheve utslippstillatelse for fiskeforedlingsanlegg/mottaksanlegg på Stor-Glea av 13.12.1999.

Bedriften må betale gebyr for vårt arbeid med tillatelser (jf. forurensningsforskriftens kapittel 39-3). Vi har foreløpig plassert saken i gebyrsats 9 (~1 dags arbeid), som er laveste sats for arbeid med tillatelser, jf. § 39-4. Siden dette er en spesielt lite tidkrevende sak, vil vi sannsynligvis bruke halvert sats (jf. § 39-10). Saksbehandlingsgebyret blir da kr 3 500,-.

Grunnlaget for valg av gebyrsats er forventet ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med saksbehandlingen. Vi gjør oppmerksom på at vi kan endre gebyrsats dersom saksbehandlingen medfører en annen ressursbruk enn forventet. Vi fatter endelig vedtak om gebyrsats når saken er ferdigbehandlet.

Dere kan sende oss merknader til dette forhåndsvarselet om trekking av tillatelse og saksbehandlingsgebyr innen to uker etter at varselet er mottatt.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven gitt av Fylkesmannen i Nordland 13.12.1999